

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๔๕/๒๕๖๓

เรื่องพิจารณาที่ ต. ๓๖/๒๕๖๓

วันที่ ๑ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง { นายปราโมทย์ บันลือสิทธิ์ ผู้ร้อง
- ผู้ถูกร้อง

เรื่อง นายปราโมทย์ บันลือสิทธิ์ (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า นายปราโมทย์ บันลือสิทธิ์ (ผู้ร้อง) กล่าวอ้างว่าอธิบดีกรมบังคับคดีปล่อยปละละเลยไม่ดำเนินการชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ให้แล้วเสร็จ ทำให้ผู้ร้องซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัท ราชการเงินทุน จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทที่ศาลแพ่งสั่งให้ล้มละลายไม่สามารถยื่นคำร้องขอยกเลิกการล้มละลายได้ ด้วยเหตุหนี้สินของบุคคลล้มละลายได้ชำระเต็มจำนวนแล้ว ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๘๓ มาตรา ๑๓๕ (๓) และผู้ร้องยังไม่ได้รับคืนทรัพย์สินของบริษัทฯ ผู้ร้องกับบรรดาผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ มีความประสงค์ติดตามเอาทรัพย์สินคืนเพื่อจัดการฟื้นคืนจัดตั้งเป็นธนาคาร ราชการเงินทุน จำกัด (มหาชน) แต่ผู้ร้องยังไม่ได้รับความกระจ่างหรือส่งมอบทรัพย์สินจากกรมบังคับคดี ทั้งที่บริษัทฯ ไม่มีหนี้สินส่วนตัวและยังมีทรัพย์สินเหลืออยู่ที่กรมบังคับคดี การที่อธิบดีกรมบังคับคดีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้ผู้ร้องและผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ ได้รับประโยชน์จากการเป็นผู้ถือหุ้นหรือเจ้าของของบริษัทฯ

มาตั้งแต่วันที่ ๖ เมษายน ๒๕๖๐ ซึ่งเป็นวันที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ประกาศใช้บังคับ เป็นระยะเวลาล่วงเลยถึง ๓ ปี เป็นการกระทำที่ขัดหรือแย้งต่อหลักสิทธิและเสรีภาพ ความเสมอภาค ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ มาตรา ๔ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๗๗ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗ (๔) ขัดหรือแย้งต่อหลักสิทธิและเสรีภาพ ความเสมอภาค ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔

ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินวินิจฉัยให้ยุติเรื่อง เนื่องจากเป็นเรื่องเกี่ยวกับการขอรับชำระหนี้ซึ่งเป็นกระบวนการพิจารณาตัดสินผลภายในชั้นเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ภายหลังจากศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์แล้ว ซึ่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๘๓ กำหนดหลักเกณฑ์ไว้แล้ว จึงเป็นกรณีที่กฎหมายบัญญัติขั้นตอนและวิธีการไว้เป็นการเฉพาะแล้ว และยังมีได้ดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการนั้นครบถ้วน และกรณีผู้ร้องขอให้พิจารณาว่าพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗ (๔) ขัดหรือแย้งต่อหลักสิทธิหรือเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ นั้น ไม่ปรากฏว่ามีการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญของผู้ร้องที่เป็นผลจากบทบัญญัติแห่งกฎหมายมาตราดังกล่าวตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๘

ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ดังนี้

(๑) การกระทำของอธิบดีกรมบังคับคดีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ มาตรา ๔ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๗๗

(๒) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗ (๔) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าการกระทำนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย

วิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ” และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรงและได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้อันเนื่องจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น ย่อมมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยคดีตามมาตรา ๗ (๑๑) ได้ โดยจะต้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเสียก่อน ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพดังกล่าว เว้นแต่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ก็ให้ยื่นคำร้องได้ทราบที่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ และให้นำความในมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม โดยต้องยื่นคำร้องต่อศาลภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นของผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือวันที่พ้นกำหนดเวลาที่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาลตามมาตรา ๔๘ วรรคสอง” วรรคสาม บัญญัติว่า “ในกรณีที่ศาลเห็นว่าคำร้องตามวรรคหนึ่งไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย ศาลจะไม่รับคำร้องดังกล่าวไว้พิจารณาก็ได้ และถ้าศาลเห็นว่าเป็นกรณีต้องห้ามตามมาตรา ๔๗ ให้ศาลสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา” มาตรา ๔๗ บัญญัติว่า “การใช้สิทธิยื่นคำร้องตามมาตรา ๔๖ ต้องเป็นการกระทำที่เป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพอันเกิดจากการกระทำของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานซึ่งใช้อำนาจรัฐ และต้องมีใช่เป็นกรณีอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ ... (๓) กฎหมายบัญญัติขั้นตอนและวิธีการไว้เป็นการเฉพาะ และยังมีได้ดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการนั้นครบถ้วน ...” และมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ภายใต้บังคับมาตรา ๔๗ ผู้ใดถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้ ถ้าผู้นั้นเห็นว่าการละเมิดนั้นเป็นผลจากบทบัญญัติแห่งกฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ให้ยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน และให้ผู้ตรวจการแผ่นดินพิจารณายื่นคำร้องต่อศาลพร้อมด้วยความเห็นภายในหกสิบวันนับแต่วันที่รับคำร้องจากผู้ร้อง โดยให้ผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ร้องทราบภายในสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดเวลาดังกล่าว” วรรคสอง บัญญัติว่า “ในกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องตามวรรคหนึ่ง หรือไม่ยื่นคำร้องภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ผู้ถูกละเมิดมีสิทธิยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลได้” และวรรคสี่ บัญญัติว่า “ให้นำความในมาตรา ๔๖ วรรคสองและวรรคสามมาใช้บังคับแก่การยื่นและการพิจารณาคำร้องตามมาตราสี่ด้วยโดยอนุโลม”

- ๔ -

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องเป็นกรณีที่ผู้ร้องกล่าวอ้างว่าการกระทำของอธิบดีกรมบังคับคดีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมปล่อยปละละเลยไม่ดำเนินการชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ทำให้ผู้ร้องไม่สามารถยื่นคำร้องยกเลิกการล้มละลายและไม่ดำเนินการส่งคืนทรัพย์สินของบริษัท ราชารัฐเงินกู้ จำกัด ให้แก่ผู้ร้องซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นของบริษัทดังกล่าว การกระทำของอธิบดีกรมบังคับคดีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมดังกล่าวขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ มาตรา ๔ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๗๗ ซึ่งการยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ นั้นต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ และมาตรา ๔๗ แม้ผู้ร้องจะยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการพิจารณาให้ยุติเรื่อง อันทำให้ผู้ร้องมีสิทธิยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญได้ก็ตาม แต่ข้อเท็จจริงตามที่ผู้ร้องกล่าวอ้างเป็นเรื่องเกี่ยวกับกระบวนการในคดีล้มละลายตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ ซึ่งผู้ร้องสามารถที่จะยื่นคำร้องขอตามหลักเกณฑ์และขั้นตอนที่พระราชบัญญัติดังกล่าวกำหนดไว้ จึงเป็นกรณีที่กฎหมายบัญญัติขั้นตอนและวิธีการไว้เป็นการเฉพาะ และยังมีได้ดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการนั้นครบถ้วนตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗ (๓) ซึ่งมาตรา ๔๖วรรคสาม บัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา ดังนั้น ผู้ร้องไม่อาจยื่นคำร้องดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ได้

ส่วนที่ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่าพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗ (๔) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ นั้น เห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ บัญญัติให้การยื่นคำร้องต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๘ ซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์ว่าผู้จะมีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายใดขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญได้นั้นจะต้องเป็นบุคคลที่ถูกละเมิดสิทธิและเสรีภาพอันเป็นผลจากบทบัญญัติแห่งกฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ แม้ผู้ร้องจะยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการพิจารณาให้ยุติเรื่อง อันทำให้ผู้ร้องมีสิทธิยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญได้ก็ตาม แต่ข้อเท็จจริงตามคำร้องไม่ปรากฏว่ามีการกระทำใดที่เป็นผลจากบทบัญญัติ

- ๕ -

แห่งกฎหมายมาตราดังกล่าวละเมิดสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญของผู้ร้อง กรณีไม่ต้องด้วยหลักเกณฑ์
วิธีการ และเงื่อนไขตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ
พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๘ ดังนั้น ผู้ร้องไม่อาจยื่นคำร้องดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ได้
อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย

- ๖ -

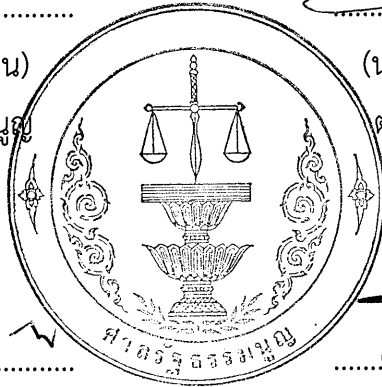
(คำสั่งที่ ๔๕/๒๕๖๓)

(นายทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายปัญญา อุดชาชน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม สิทธิวิรัชธรรม)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวิรุฬห์ แสงเทียน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายจิรนิติ หะวานนท์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนพดล เทพพิทักษ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ